

Elke maand laten we onder de titel 'NAV-er in beeld' een NAV-lid aan het woord. Deze maand Leo de Jonge, akkerbouwer in Flevoland en oud-bestuurslid van VTA, de Verenigde Telers Akkerbouw.

Leo de Jonge: 'Een POC kan de positie van de boer versterken'

Introductie

Leo de Jonge, 49 jaar, heeft samen met zijn vrouw Willemien een akkerbouwbedrijf aan de Reigerweg bij Zeewolde. Daarnaast hebben ze nog een akkerbouwbedrijf aan de Kubbeweg bij Biddinghuizen. De ouders van Leo zijn in 1980 vanuit Warffum (Gr.) naar zuidelijk Flevoland verhuisd. Leo's vrouw werkt ook in het bedrijf. Ze hebben vier kinderen en het lijkt er wel op dat het bedrijf op de een of andere manier door de volgende generatie voortgezet gaat worden.

Het bouwplan bestaat op beide bedrijven uit consumptieaardappelen, pootaardappelen voor eigen gebruik, zaauien, suikerbieten en tarwe. Leo teelt de aardappelen en bieten 1 op 4 en de uien 1 op 8. De beide bedrijven worden als een eenheid beheerd, maar hebben wel ieder een eigen rotatie. Leo ruilt op beide bedrijven land met een aantal veehouders, zodat er ook gras en mais op de akkerbouwbedrijven staat. Daarnaast wordt er nog grond verhuurd voor bollen, waar ook een deel van de werkzaamheden voor wordt uitgevoerd. Ze hebben behalve een bietenrooier verder vrijwel de hele mechanisatie in eigen beheer. 'Met de invulling van de arbeid hebben we weinig problemen. We hebben in de drukke periodes een aantal zzp'ers die ons helpen en de kinderen kunnen ook bijspringen en die hebben ook weer hun netwerk waar we een beroep op kunnen doen. Deze herfst was de oogst wel een taaie strijd en hebben we wel veel capaciteit bij moeten huren om alles binnen te krijgen. Zaterdag 23 november hebben we de laatste aardappelen gerooid. Ik geloof niet dat we vaker zo laat zijn geweest', vertelt Leo.

Bij Zeewolde is de grond ongeveer 45% afslibbaar en goed te bewerken. Het bedrijf bij Biddinghuizen is gediëpplagd, maar de ruilgrond in de buurt is 55% afslibbaar en taaier in de bewerking. Op alle grond die in gebruik is, kan worden berekend. 'En dat wordt door extremer weer belangrijker', zegt Leo. 'De klimaatverandering op zich hoeft voor Nederland niet slecht uit te pakken. Door het zeeklimaat en de vruchtbare grond houden we hier denk ik wel gunstige teeltomstandigheden.'

Toekomst

In de afzet zoekt Leo zoveel mogelijk spreiding

in zowel afnemers als afzetvormen om het risico zoveel mogelijk te spreiden. Voor hun eigen bedrijf hebben ze voor de komende tijd een rustige doorontwikkeling voor ogen met een vergelijkbare bedrijfsopzet als dit moment. Ze zien geen andere gewassen waar veel perspectief in zit.

Leo ziet wel toekomst voor de akkerbouw en de landbouw in zijn geheel. 'Wanneer er werkelijk een verschuiving van dierlijk naar plantaardig eiwit zal plaatsvinden, is dat voor de akkerbouw misschien wel gunstig. In het licht van de groeiende wereldbevolking maak ik me voorlopig nog geen grote zorgen of illusies. Als de prijzen maar iets hoger worden zal je zien hoeveel potentie er nog in de productie zit. Op veel plaatsen in de wereld kan de opbrengst zonder al te veel moeite 30-50% omhoog. Hogere prijzen zijn hierbij wel essentieel. Wat dat betreft zie ik voor de generatie van onze kinderen ook zeker nog mogelijkheden.'

Wat Leo wel zorgen baart is de toenemende regeldrift en het wispelturige beleid. 'Bij het gewasbeschermingsbeleid zou toch de wetenschap leidend moeten zijn, maar intussen is het volgens mij de emotie die de boventoon voert. En hierdoor begint er ook een ongelijk speelveld te ontstaan. Zie de zaadcoating met neonics, die bij ons niet mag en bij onze zuiderburen dit jaar en ook volgend jaar wel mag.' Dat gevaar ziet Leo ook opdoemen bij het nieuwe GLB. 'Maatwerk per land lijkt mooi, maar kan ook gemakkelijke tot forse verschillen in beleid leiden.'

Positie van de boer

Leo heeft een flink aantal jaren in het bestuur van VTA gezeten en vindt het van belang dat boeren er alles aan doen om een gelijkwaardige gesprekspartner voor onze afnemers te zijn. 'Door de transactielijsten van VTA heb je als boer meer zicht op wat er in de markt gebeurt op de korte en de langere termijn. En ook de Producentenorganisatie Consumptieaardappelen (POC) waar de NAV mee bezig is kan de positie van de teler versterken. Bij onze afnemers vindt een sterke concentratie plaats en door als boeren in een POC samen te werken heb je een stevigere positie. De POC kan er ook aan bijdragen om de teelt van fritesaardappelen in ons land meer onderscheidend te maken. Je ziet in

ons land een verschuiving naar de lichtere gronden, waar ze ook prima aardappelen kunnen telen. En doorgaans met minder kosten. In de komende jaren zie ik een doorgaande verschuiving naar andere landen waar ze het ook goed en goedkoper kunnen. Nederland moet zich met zijn goede, maar ook dure grond en de goede infrastructuur en kennis kunnen onderscheiden om de teelt op hetzelfde niveau te kunnen houden. De POC zou hierin samen met de afnemers een rol in kunnen spelen.'

NAV

Leo vindt dat de NAV een goede rol vervult om de akkerbouwbelangen, in het geweld van de andere sectoren, goed in beeld te houden. Ook op het gebied van de lobby naar de politiek in Den Haag en Brussel op het vlak van gewasbescherming en bemesting. De inzet van de NAV t.a.v. vrijhandelsverdragen vindt Leo goed. 'Mijn uitgangspunt is dat ik handel erg belangrijk vind, maar dan moeten de spelregels wel voor alle partijen gelijk zijn. Wanneer het erkennen van elkaars standaarden leidt tot een erg ongelijk speelveld, dan gaat het niet goed. Dan moeten er aan importproducten dezelfde eisen gesteld worden als waar wij mee te maken hebben.' Leo heeft de acties wel gevolgd. Hij denkt dat een heel deel van de stikstofimpasse al opgelost zou zijn door eens kritisch naar de Natura 2000 gebieden te kijken en naar de natuurdoelstellingen. 'Ik las ergens dat Nederland van oudsher nooit verschaalde gronden heeft gehad, maar dat die vooral zijn ontstaan, omdat men heidevelden heeft afgeplagd. Dus dat is ook eerder cultuur- dan natuurlandschap.' Hij vindt het wel een goede zaak dat de NAV mee doet in het Landbouw Collectief. 'De stikstofcrisis heeft nu nog nauwelijks directe gevolgen voor de akkerbouw, maar dat kan snel anders worden. En dan is het hier ook weer beter om samen met de andere sectoren op te trekken.' **NAV**

Bouwplan:

Consumptieaardappelen
Pootaardappelen
Tarwe
Suikerbieten
Uien
Ruil met veehouder en verhuur voor bollen